

Jubilar som jubelnar

HCA-ÅRET

af Anders Fogh Jensen

www.filosoffen.net

»The recent challenge could not have been clearer.

Saddam Hussein was the villain; Kuwait the victim.«

George Bush den ældre, 1991

Nationen er ved at nedbrydes. Nationen ruster op. 2005 er H.C. Andersen-år, og det vil være en kærkommen lejlighed for nationalstaten til at flette national identitetspolitik sammen med fejringen af den kendte forfatter og alliere sig med alle de kommercielle hofsnoge, der altid byder sig til.

Fortællingen havde sit højdepunkt i det århundrede, hvor H. C. Andersen skrev sine eventyr. I dag er den narrative struktur og det tidslige forløb, hvor personer udvikler sig gennem erfaringer, under opbrud til fordel for det fragmenterede, det enkeltstående, stemningen, situationen. De lange karrierer bliver til korte projekter, samtidig med at ægteskabet opløses i det serielle monogami. Det bliver sværere at tro på sammenhæng.

Når nationens krise har noget at gøre med fortællingens krise, så er det, fordi fortællingen har været så effektivt et instrument til at konstruere en fælles identitet omkring nationen. Det fortælles, at vi har det samme ophav, og de andre bliver de andre derved, at de ikke har det.

Uophørlig politiaktion

Nationalstaten spræller i nettet. Den opfinder en kanon for at styrke det fælles. Den kombinerer julen med EM i kvindehåndbold, så vi kan mærke samhørigheden. Det geopolitiske landkort ser imidlertid ikke længere ud som globussen, hvor hvert land har sin egen farve og gerne taler sit eget sprog.

Et mere adækvat landkort ville snarere ligne vektorer og strømme, som man kan se på de gamle landkorts måde at skitsere havene på. Det er dog hverken i det nationale eller det postnationales interesse at fortælle dette – og det nye landkort lader sig nok heller ikke presse ned i de gamle identitetsfortællingers form. Det er med andre ord svært for os at forstå, hvad verden er blevet til, fordi den ikke lader sig fortælle som de gamle historier.

Sådan bliver historien om nationerne i krig imidlertid stadig fortalt, selv om krig næppe længere er en kamp mellem lande om ret og terri-

torium, men en uophørlig global politiaktion, der har travlt med at kriminalisere eller opfinde nye mistænkelighedskategorier, for at legitimere volden.

I det spil bliver den svækkede fortælling igen kaldt til bordet for at skabe sammenhæng i tid og rum: Den gamle orden mellem nationer, genoprettelsen af et folk og krænkede stater, der går i helleg krig mod det onde og kalder det retfærdig krig. Gennem denne fortælling døber den postnationale magtkamp sig selv 'Nation Building'. Så kan vi stadig tro på det kendte og kan genkende det i nyhedernes forældede kategorier. Så kan vi stadig tro på, at formålet er, at krigen skal høre op. Så kan vi stadig tro på, at det handler om at opbygge nationer for deres eget bedste.

Nationen er blevet en vigtig brik i et postnationalt magtspil, og derfor har også den nye uigennemskuelige politi- og kontrolorden brug for fortællingen om nationen. Nationen selv prøver at overleve ved at byde sig til for krigen, ligesom den så længe har gjort for det postnationale marked.

Med eventyrets kraft

I 2005 kan H.C. Andersen blive inddraget i dette spil: Jubilaren kan bruges som jubelnar: H.C. Andersen som nationalpolitik, som identitetspolitik og som retfærdig krig. Det gode og det onde kan sættes i spil med eventyrets kraft, og det vil i så fald blive interessant at se, hvilke spil mellem realitet og simulering, det kan sætte i gang. Samtidig med at fortællingen som kunstigt billede kan fremvise det kunstige i det reelle – Kejserens nye Klæder – så kan fortællingen også få den såkaldte realpolitik til at fremstå virkelig ved at skabe sig som noget påhittet.

Men jubilaren kan især anvendes til at udnytte forvirringen mellem realitet og kunstfærdighed: Man kan skabe politik og politikrig af alt det eventyrstof, som kommersen så længe har skamredet. Intet er mere kunstfærdigt end den realpolitik, der stadig vil fortælle om den retfærdige kamp for det halve kongerige.

Den såkaldte realpolitik vil nu få mulighed for også at forklare sig selv, som den, der udsender intelligente klodshanssoldater mod dem, der har Store-Claus-attituder overfor prinsesselande og andet godtfolk. I 2005 kan begreberne tabsfri krig, blodløs krig og dekorporaliseret krig føje endnu et glædesord til sig: Eventyrkrig.